

UDRŽITELNOST Z POHLEDU EVROPSKÉ A NÁRODNÍ ÚROVNĚ

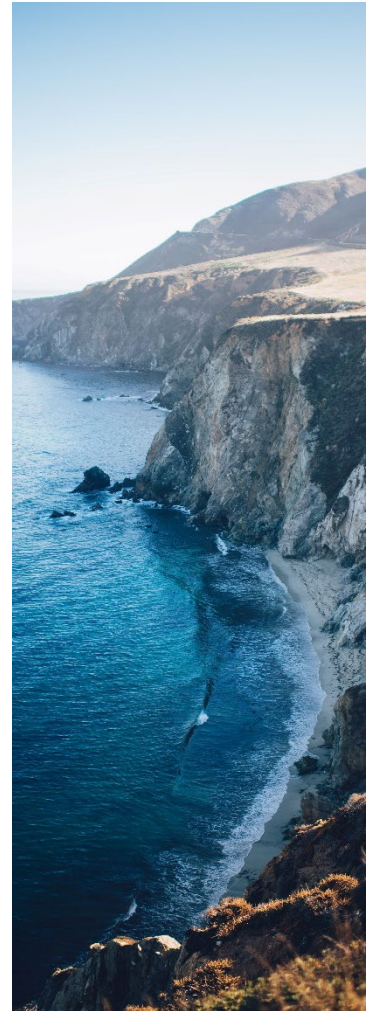
Mgr. Bc. Richard Juřík

Zástupce ředitelky odboru politiky životního
prostředí a udržitelného rozvoje
Ministerstvo životního prostředí ČR

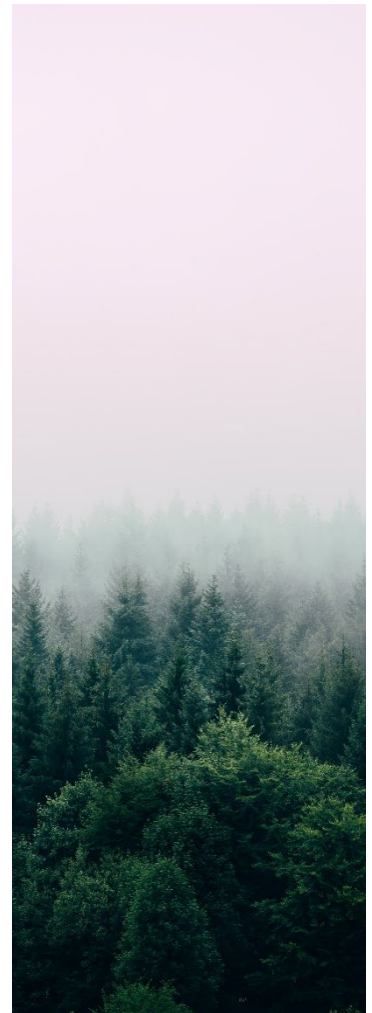
POLITIKA FINANCOVÁNÍ UDRŽITELNOSTI (SUSTAINABLE FINANCE)

- Nařízení o Taxonomii EU a technická kritéria
- Nařízení o zelených dluhopisech EU
- Nařízení o zveřejňování informací souvisejících s udržitelností v odvětví finančních služeb (SFDR)
- Řízení rizik ve finančním sektoru
- Směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (CSRD)
- Směrnice o udržitelné správě společností (CSDDD)
- Mezinárodní spolupráce

TAXONOMIE PRO UDRŽITELNÉ INVESTICE

- Taxonomie je „univerzální“ klasifikační systém ekonomických činností a investic
- Cílem taxonomie je vydefinovat kritéria, za kterých lze ekonomickou činnost považovat za plně environmentálně udržitelnou
- V současné podobě taxonomie definuje pouze kategorii „udržitelná činnost“ a ostatní činnosti
- Taxonomie neobsahuje celou ekonomiku, ale pouze sektory, které mají zásadní envi. dopad

AKTUÁLNÍ STAV KRITÉRIÍ TAXONOMIE

- **zmírňování změny klimatu** (*mitigace*)
- **přizpůsobování se změně klimatu** (*adaptace*)
 - Kritéria pro cíle ochrany klimatu byla přijata v roce 2021 a doplněna o jadernou energetiku a využívání zemního plynu v roce 2022 ([odkaz](#))
- **udržitelné využívání a ochrana vodních a mořských zdrojů**
- **přechod na oběhové hospodářství**
- **prevence a omezování znečištění**
- **ochrana a obnova biologické rozmanitosti a ekosystémů**
 - návrh kritérií v procesu přijetí – předpoklad účinnosti od 2024 ([odkaz](#))

ZÁSADA DNSH V EU FONDECH

- Zásada nepoškozovat životní prostředí („Do No Significant Harm“; „DNSH“) je ukotven ve Víceletém finančním rámci EU a dále v legislativách EU fondů; v politice soudržnosti je navíc prověřování investic z hlediska klimatického dopadu („climate proofing“)
 - **Zásada DNSH neznamená, že z EU fondů lze podporovat pouze investice dle taxonomie – taxonomie neobsahuje všechny typy investic**
 - Fondy EU by měly být vynakládány účelně i s ohledem na environmentální dopady, proto jsou kladeny požadavky i nad rámec současné legislativy ochrany životního prostředí
 - **DNSH se týká postupně většiny EU zdrojů:**
 - Národní plán obnovy
 - politika soudržnosti
 - od 2024 část alokace Modernizačního fondu
 - od 2026 Sociální klimatický fond
-

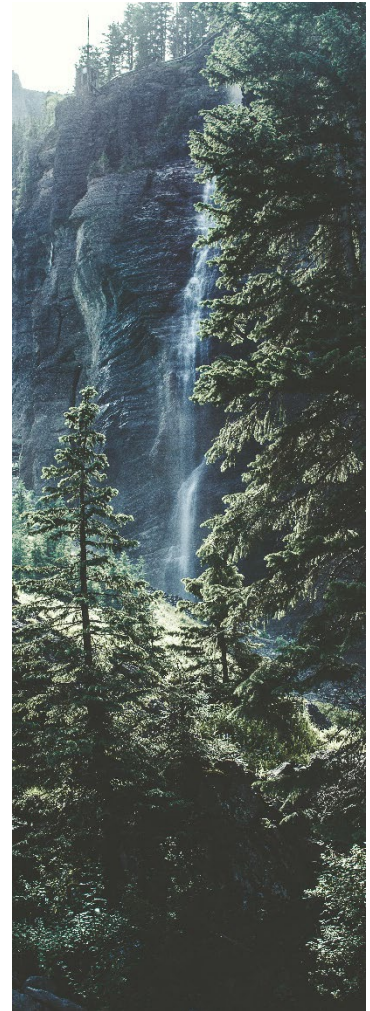
DOBRÉ A ŠPATNÉ PRAXE IMPLEMENTACE DNSH

- Jasnost podmínek v rámci veškeré dokumentace
- Konkrétní podmínky se mají propsat do všech relevantních dokumentů (výzvy, veřejné zakázky, právní akty, pravidla pro žadatele atd.)
- Na žadatele se mají přenášet pouze konkrétní podmínky, které je nutné plnit pro dané opatření
- Zajistit soulad s veškerou EU i národní envi. regulací – stanovit jasný proces
- Zajistit konzistentnost na národní úrovni
- **Není postačující zahrnout podmínky jen pro opatření pro ochranu živ. prostředí – princip se vztahuje na všechna opatření**
- **Nepřenášet obecný požadavek souladu s DNSH dle čl. 17 nařízení o taxonomii na žadatele**
- **Neoddělovat DNSH od procesu implementace (výzev apod.)**
- **Uplatňovat rozdílné podmínky pro typově stejná opatření**
- **Nestanovit jasný proces prověření souladu s envi. legislativou**

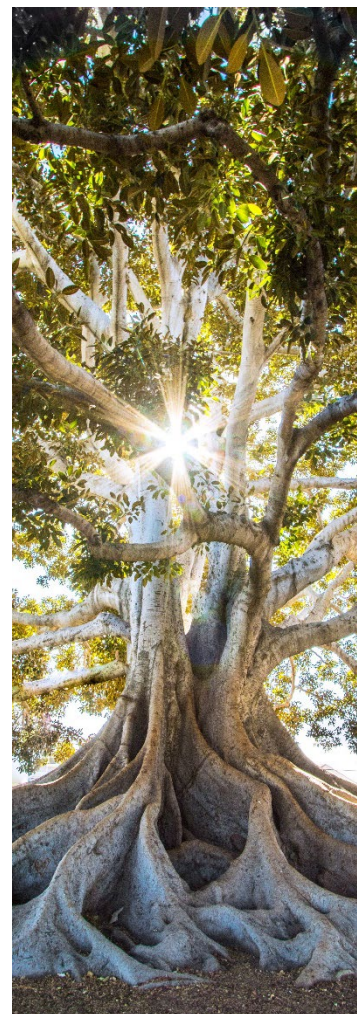
RÁMCOVÁ VODÍTKA MŽP PRO IMPLEMENTACI ZÁSADY DNSH A KLIMATICKÉ PROVĚŘOVÁNÍ INVESTIC DO INFRASTRUKTURY

- Účel vodítek je uceleně provést administrátory v implementaci envi. podmínek v rámci fondů, doporučující povaha
- Aplikovatelné postupy pro jakékoliv EU fondy s povinností DNSH
- V příloze konkrétní kritéria a postupy pro:
 - nové budovy a renovace
 - pořízování automobilů
 - znovuvyužití nebo recyklace 70 % stavebních odpadů

METODICKÁ KONSOLIDACE

- Přelom 2023 / 2024 aktualizace národní metodiky
- Koordinace MMR-NOK, MPO-DU, ÚV a MŽP -> snaha o sjednocení podmínek napříč EU fondy
- Vyvinutí dostupného on-line systémového nástroje pro klimatické prověřování investic do infrastruktury

DOPORUČENÍ PRO OBCE A PŘÍPRAVU PROJEKTŮ

- Přípravu nových projektů je vhodné učinit v souladu s taxonomií, pokud jsou definována kritéria dle taxonomie pro daný typ investice
 - předpoklad splnění DNSH či snížení zátěže plnění podmínek EU fondů
 - možnost zeleného spolu-financování ze strany bank
- Zásady spolupráce mezi městem a investory ([odkaz](#))
- Pakt starostů a primátorů – cílem je podpořit obce, aby se zavázaly ke splnění cílů EU v oblasti klimatu a energetiky ([v aktuální výzvě](#) je pro samosprávy 15 mil. Kč)
- [Výzva č. 3/2022](#) – podpora nákupu EV pro veřejný sektor (celková alokace 600 mil. Kč z NPO). Výzva otevřena do 15.12.2023 nebo do vyčerpání alokace

Praktická realizace principu DNSH

- Na evropské ani národní úrovni zatím **není jednotná metodika** či příručka jak plnit DNSH
- Každý program nebo dotační titul si musí nastavit pravidla plnění DNSH samostatně, jsou-li podmínkou (např. NPO, v našem případě Brownfieldy)
- V NPO si plnění stanovují Vlastníci komponent, ani MŽP není arbitrem na národní úrovni
- Pro Revitalizaci brownfieldů v rámci NPO na MMR (2.8.1, 2.8.2) platí plnění DNSH při
 - » recyklaci stavebního a demoličního odpadu ze 70 % (dle CID), další podmínkou je
 - » instalace sanitární techniky s úsporou vody
- Někdy bývá také podmínkou plnění DNSH použití certifikovaného dřeva (FSC), nebo vyloučení ohrožení chráněných druhů (ekologický audit či průzkum).
- Hlavní ekologickou podmínkou nových programů EU (např. NPO) jsou především energetické podmínky DNSH – 30 % úspora energie při rekonstrukcích, či pasivní standard u novostaveb
 - » Problematická jednání s EK, podmínky v CIDu uvedeny jen pro jiné komponenty, pro BF explicitně NE

- Sledujte především specifické podmínky jednotlivých výzev: DNSH se všude plní jinak
- Zvláště u projektů s pravomocným stavebním povolením uděleným do 31.12.2021 může být nutné záměr přeprojektovat na nové energetické standardy a to jak u rekonstrukcí, tak i u novostaveb.
- Pro NPO – Brownfieldy (výzva č. 3, opakované vyhlášení očekáváno v červnu)
- [NPO brownfieldy – SFPI](#)
- Obsáhlejší návod na použití DNSH vydalo MŽP v dubnu 2023: [Rámcová vodítka pro implementaci zásady „významně nepoškozovat“ životní prostředí \(DNSH\) a prověřování infrastruktury z hlediska klimatického dopadu v EU фонdech v ČR](#)
- [OPZP-ramcova voditka pro dnsh-cp-20230427.pdf \(mzp.cz\)](#)